

Mit hemmelige liv

–En victoriansk sexodyssé

Mit hemmelige liv er titlen på en erotisk selvbiografi på mere end 4000 sider i 11 bind, dækkende mere end 30 år og ca. 1500 sexpartnere: *Mit hemmelige liv* er på alle måder et mastodont værk. Værket er baseret på dagbøger, ført af en engelsk gentleman ved navn Walter, der var seksuelt aktiv omkring 1840-70. Fokus i bogen er udelukkende på hans utallige seksuelle eskapader, hvor han har seksuelt samkvem med tjenestepiger, baronesser, prostituerede, søstre, sorte, piger og drenge. ”Den største fornøjelse i livet er at kneppe” (MSL: 164) – synes at være Walters motto.¹ Værkets utilslørede erotiske karakter gjorde det ulovligt i datidens England, og forfatteren har også været omhyggelig med at sløre navne, årstal, arbejdssteder og andet der ville kunne lede til afsløring af forfatterens og hans sexpartners identitet. Walter holdt meget af at kalde en spade for en spade (MSL: 7), og eftersom min læsning er meget tekstnær, vil jeg i vid udstrækning anvende samme terminologi som Walter.

Mit hemmelige liv blev udgivet anonymt mellem 1888 og 1894, den blev trykt i seks eksemplarer og kunne omkring år 1900 købes for 100 £, en på den tid astronomisk sum. Grove Press genoptrykte den komplette udgave i 1966, senere samme år udkom en dansk oversættelse af Hemming Olesen. Forfatteren er for så vidt stadig ukendt, omend der er kraftige indicier på, at Henry Spencer Ashbee (1834-1900) er ophavsmanden.

Ashbee var en velhavende forretningsmand fra London. Han samlede på erotisk litteratur og udgav to enestående bibliografier, under pseudonymet Pisanus Fraxi, om emnet. Der er mange sammentræf mellem *hans* liv, rejser, stavemåder og idiosynkrasier og Walters.² Jeg tillader mig at gå ud fra, at Ashbee er forfatteren til *Mit hemmelige liv*, da sammenfaldene mellem Ashbees og Walters økonomiske situation og erotiske interesser er påfaldende. Den tørre, beskrivende stil genfindes i Ashbees dagbøger, rejsebøger og bibliografier og indekset i *Mit hemmelige liv* er meget usædvanligt for en selvbiografi, men ganske nær i systematik og formuleringer på de to bibliografier om erotica.

Striden om selve forfatterskabet er ikke det væsentlige i denne artikel. Jeg vil i stedet, efter en kort forskningsgennemgang og kortlægning af min læsning af værket, tage fat på hvilke former for sex Walter praktiserede, hans kvindesyn og ikke mindst hans opfattelse af den kvindelige seksualitet. Min tese er, at det Walter oplevede og nedskrev, rummer en høj grad af realisme, som strider imod den traditionelle opfattelse af victoriatidens kvinder, der foreskriver at de ikke nød sex endsige fik orgasme. Denne realisme og måde at beskrive de seksuelle møder på bør efter min mening medtages i et forsøg på en fortolkning af værket.

Læsninger af *Mit hemmelige liv*

Mit hemmelige liv er blevet læst som en dekonstruktion af maskulinitet (Rosenman 2003), som fiktion (Gibson: 2001) og som et glimrende stykke erotisk litteratur og selvbiografi (Legman: 1966). Den sidste opfattelse deler Steven Marcus, professor emeritus i humaniora ved Columbia University, som i bogen *The Other Victorians* fra 1964, genudgivet i 2009, placerer værket i en historisk kontekst med analyser af klassebevidsthed, børneopdragelse, seksualitet og pornografi.

Gibson mener, at værket er skrevet af en person, der aldrig har kendt kvinder eller noget til kvindelig anatomi (Gibson 2001: 180), og afviser de utallige beskrivelser i *Mit hemmelige liv* af kvindelige orgasmer og ejakulationer som fantasi (Gibson 2001: 193).

Han mener dog samtidig, at Ashbee var en god iagttagere med en næsten kompulsiv trang til akkuratesse (Gibson 2001: 144). Dette understøttes af Marcus, som imidlertid hævder, at denne akkuratesse strider imod, at værket skulle være ren fiktion (Marcus 2009: 189). Argumenterne om at Walter ikke skulle have kendt til den kvindelige anatomi kan tilbagevises på den baggrund, at kvindelig ejakulation var et velkendt fænomen, omend omstridt. Hvilket det stadig er.³

Dog har Gibson ret i, at Walter gang på gang afsløres i at huske tilbage uden nødvendigvis at have noter at støtte sig til (Gibson 2001: 173), og at rekonstruktionen af ordrette samtaler tyder på en vis omgængelse med sandheden, selvom Walter slog fast at han var ærlig og bare ville finde frem til sandheden og fakta (MSL: 8). Hans søgen efter ærlighed understøttes af skildringerne af impotens (MSL: 401, 1058), frygten for at have en lille pik (MSL: 379) og inkludering af pinlige episoder der får Walter til at fremstå i et noget uheldigt lys. Dette øger troværdigheden (Marcus 2009: 118, Gib-

son, 2001: 185). Ligeledes inkluderingen af kvinders afvisninger af ham og en sexarbejders ligegyldighed overfor ham og hans person (MSL: 1182, 1588 1703).

Mit hemmelige liv befinder sig, for mig at se, i et spændingsfelt mellem selvbiografi, forsvarsskrift, rejsedagbog, seksualoplysning og pornografi.

Teologen Svend Bjerg har i *Selvbiografien* fra 1983, beskrevet hvordan selvbiografien kan give livet meningsfuldheden tilbage og minde os om ”hvor ægte tilværelsen kan forme sig” (Bjerg 1983: 8). Det sidste lader til at have været en af drivkræfterne bag Walters projekt, da han var ude af stand til at forklare sine handlinger på anden vis, end at han glædede sig over sine erindringer (MSL: 8-9, 882). Som selvbiografi er den enestående, men vi får som sagt ikke får meget at vide om Walters forretninger, hans kone og livs store kærlighed, om han har børn (omend det antydes, at han vist får nogle stykker hen ad vejen, MSL: 700), hans hobbies og hvad man ellers plejer at kunne få at vide ved at læse en selvbiografi.⁴

Ifølge Bjerg er der dog ingen modsætning mellem selvbiografi og fiktion: ”Enhver vellykket selvbiografi er utvivlsomt et digterisk værk.” (Bjerg 1983: 10) *Mit hemmelige liv* er ingen undtagelse, alene udvælgelsen af nedfældede episoder (MSL: 1041) peger i retning af fiktion.

Hele værket er også et forsvarsskrift for seksualiteten, især kvindernes. Igen og igen understreger Walter det *naturlige* og glædelige i sex (MSL: 884, 901, 1318, 2062). ”De [kvinderne] halter heller ikke efter os i trang til at deltage i disse fornøjelser, for de har lyst ligesom vi.” (MSL: 884) Der var vel intet grundlag for at skulle overbevise sig selv og læseren om dette, hvis ikke han konstant i samfundet mødte massiv modstand mod sex og kvinders lyst. Det fører mig til at sammenligne *Mit hemmelige liv* med en rejsedagbog, en rejse i nært, men fremmed land: Seksualiteten.

Gibson gør en del ud af Ashbees temmelig tørre rejsedagbøger, hvoraf den ene blev udgivet i 1887 under titlen *Travels in Tunisia* og som især udmærkede sig ved en høj grad af præcision. Jeg læser den samme blanding af nysgerrighed, klassifikationstrang og (typisk victorianske) selvsikkerhed i Walters seksuelle færd, som i Ashbees rejsedagbøger: Han var åben og nysgerrig – selv efter det der fyldte ham med væmmelse (MSL: 1447), han gik op i at rubricere kvindernes kusser (fx med trutmund, magre eller fyldige læber, MSL: 2078-2080) og hans grundvold rystedes aldrig. Han var helt igennem en engelsk gentleman og hans klassebevidsthed forstyrredes aldrig (Gibson 2001: 204, Marcus 2009: 152).

Walter ønskede, efter tyve års seksuel aktivitet, stadig information og

oplysning om penis (MSL: 1548; Rosenman 2003: 186). For Rosenman er Walters tørst efter viden også en smertefuld søgen efter et selv billede og maskulinitet. Det lader også til at være resultatet af ”tavshedens sammensværgelse” (Marcus 2009: 163), i en tid hvor selv lærebøger i gynækologi undlod oplysninger om klitoris (Clarke 2008: 139). Walter ville gerne skrive til unge (MSL: 958). Dermed får de meget indgående beskrivelser ikke bare et lystfyldt, pornografisk tilsnit, men også et seksualoplysende sigte.

Seksualoplysningen var muligvis både rettet mod unge (der fik indgående beskrivelser af kønsorganer og opskrifter på flirt og samleje) og eftertidens forskere. Walter gik nærmest videnskabeligt til værks, når det drejede sig om at studere kusser eller samle anden viden på det seksuelle område. Han var som nævnt en god iagttager og han understregede mange gange, at han blot samlede fakta til en bog, forsynet med et fyldigt indeks (MSL: 8, 1387).

Indsamlingen af seksuel viden foregik blandt andet gennem et udførligt spørgeskema (MSL: 1586): ”Hvor gammel tror du en dreng skal være, før han kan få udløsning? Hvor gammel var du, da du første gang følte dig liderlig? Hvornår føler du dig mest liderlig, før eller efter dit månedlige, eller mens du har det?” Og videre: ”Kan du lide at slikke en køn kvinde? Har du nogensinde slugt en mands sperm?” Samtalerne bærer i høj grad præg af at være en interviewsituation mellem ham og kvinden. Det detaljerede og ofte repeterede spørgeskema kan også understøtte, at en del af ordvekslingerne er i overensstemmelse med sandheden.

Bogen er naturligvis også pornografisk, hvis der dermed menes værker, hvis intention det er at pirre. Det vedkendte Walter sig lige fra starten (MSL: 7), og han gentager flere gange hvilken glæde skriveriet gav ham. Der lægges dog afstand til dette aspekt i forskningen. Gibson stiller ægte sexolog-pionerer op overfor dem, hvis skjulte dagsorden var at ophidse (Gibson 2001: xi). Også Marcus bedømmer pornografien meget negativt som værende udelukkende fra et maskulint synspunkt, mekanisk og uden reel nydelse (Marcus 2009: 213-215), og skrevet i dårligt sprog vekslede mellem døde metaforer og tørre beskrivelser (Marcus 2009: 239). Det er naturligvis rigtigt, at dette plager megen pornografi, men jeg mener det er imod værkets og forfatterens ånd at ville forsøge at omgå eller udelade aspekterne omkring pirringen.

Walters seksuelle praksisser

Bogen begynder med barndommen, hvor han var ganske uvidende på det seksuelle område:

Min fætter fortalte mig da [før Walter var 12], at piger ingen pik havde, men kun et hul, som de tisede ud af. Vi talte altid om dem, men jeg erindrer ikke ordet kusse, eller at jeg forbandt noget utugtigt med en piges tissehul, eller at deres pikke var flade – et udtryk, som jeg tror, jeg hørte i den samme periode. (MHL, I: 33-34)

Walter så en bog om seksuelt overførte sygdomme, inden han fik sin første udløsning (MSL: 46, 50), som skræmte ham med sin frydefuldhed, der modsagde de indpodede idéer om onaniens skadevirkninger. Han onanerede, men med skyldfølelse, hvilket fulgte ham livet igennem. Hans første samleje havde han i en alder af 16 med en ung tjenestepige (MSL: 67). Derefter følger utallige beskrivelser af hans seksuelle oplevelser med kvinder og enkelte mænd i mindst 30, måske snarere 40 år – det har ikke været muligt at stadfæste hans alder nøjere. Værket er en kompilation af utallige seksuelle hændelser og der er som sådan ikke megen udvikling, andet end til lidt mere 'perverse' udskejelser i hans ældre år (MSL: 884, 1662).

Et knald⁵ forløb ofte således: Walter fik kontakt med en sexarbejder enten på gaden eller i et bordel, aftalte en pris, følte hendes kusse, kysede og knaldede hende så, front mod front. Et tilfældigt valgt eksempel ud af hvad der måske kan tælles i hundredvis er dette. Walter har mødt en kvinde på en restaurant, hvor der var tilhørende bordel:

Jeg satte mig tæt hen til Louisa på sofaen for at tale med hende om episoden og for at høre af hendes læber hvad hun havde fået at vide. Hun sagde ikke et ord, men mit ansigt var tæt ved hendes, vi så hinanden i øjnene, lysten havde tag i os begge. Jeg lagde armen om hende, trak hende ind til mig og kyskede hende. Hun besvarede kysset, vore læber klæbede til hinanden. [...] Uden at der blev sagt et ord mere, gik vi ovenpå. Jeg anbragte hende på kanten af sengen, løftede hendes skorter op og afslørede et par aldeles pragtfulde lår. – Lad os lægge os i sengen, sagde hun. – Udmærket. Vi klædte os begge af hurtige som lynet, og uden der blev sagt et ord, og et øjeblik efter stod vi, hun i chemise, og jeg i skjorte. – Lad os være helt nøgne. Uden at svare trak hun chemisen af, samtidig med at jeg tog skjorten af, og i næste sekund lå vi nøgne i hinandens arme og kneppede i den varme seng. [...] Endnu ville hun ikke lade mig glide ud af hende. Hun lagde benene over kors over mine, trak mig tættere til sig, greb fat i mine balder, trak dem næsten fra hinanden,

masede sin kusse op mod mig, så jeg blev oppe i hende. Hun kyssede mig, skubbede sin tunge frem til min og sagde, at jeg var et dejligt knald – de første sjofle ord, som endnu var undsluppet hende. (MHL, IV: 45-46)

Kvinden får også udløsning med ham i løbet af det døgn de har sammen og hun forlanger ingen betaling, fremgår det (MHL, IV: 50).

Walter holdt meget af at vaske sig bagefter, da han var temmelig nervøs for at blive smittet – hvad han i øvrigt ikke undgik. Nogle gange tog pigen så meget tøj af at han kunne studere hendes kusse, men fuldstændig nøgenhed var sjældent. Dernæst fulgte tjenestepiger i antal. De skulle som regel overtales lidt mere, men andre havde allerede fattet interesse for ham.

Hvad angår beskyttelse brugte Walter en sjælden gang kondom (MSL: 2127), men han brød sig ikke om det. Nogle af kvinderne brugte en svamp som prævention (MSL: 1119) og aborter var velkendte, tilsyneladende i alle samfundslag. Desværre giver Walter ikke flere konkrete detaljer om hverken abort eller hvad kvinderne gjorde i forbindelse med menstruation.

Han havde mange kvinder der ikke var sexarbejdere, og mange sider går med beskrivelser af overtalelsen og glæden ved jagten. Han brugte alle midler: penge, gaver, mad og drikke, lovprisning af hendes ynder, liderlig tale og fingerering af kønsorganer. Han var af den overbevisning, at havde en kvinde én gang haft sex, ville hun absolut have det igen og synet af en pik ville få hendes forbehold til at visne (MSL 1186, 1313). Han benyttede sig også ivrigt af klitorisstimulation for at nedbryde barrierer (MSL: 1054, 2053).

Hendes [Jennys] vellyst var størst, når vi kom sammen. Hun sagde, at hun ikke vidste hvorfor, men at en herlig fornemmelse bemægtigede sig hende i samme øjeblik, min pik trængte ind og hendes kusse trak sig sammen og syntes at væde sig selv. [...] Jeg gned hende adskillige gange, og hver gang fik jeg en rigelig, tynd, mælkeagtig udsondring fra hende, som ikke var særlig klæbrig, men dog efterlod pletter på undertøjet. Hun blev meget forbløffet, da jeg fortalte hende om denne ejendommelighed ved hende. (MHL, IV: 98-99)

Sex foregik som regel i en seng, men også stående på gaden (MSL: 178, 806, 2134), i omnibusser (MSL: 975), drosker (MSL: 663, 1697), tog (MSL: 1309), tunneller (MSL: 2059) og på marker (MSL: 261, 986).

Oralsex indtager en forholdsvis beskedne plads i *Mit hemmelige liv* og Walter var ambivalent over både at give og modtage oralsex (MSL: 148, 898). Nogle af kvinderne havde heller ikke den store erfaring med det

(MSL: 1466, 1722). Moden foreskrev naturlig kønsbehåring, kvinderne gik ikke med underbukser og tilsyneladende brugte de færreste papir til at tørre sig med efter toiletbesøg. Effekten af denne kombination kunne til tider ses (MSL: 742).

Ovenstående oplysninger stammer fra Walters timelange ophold på et lokum ved en togstation, hvor han belurede kvindernes gøremål, da han elskede at se kvinder tisse. Dette tilfælde af voyeurisme gav Walter (midlertidig) afsmag for at have eller tænke på analsex (MSL: 780-796).

Analsex havde Walter tilsyneladende første gang i en alder af tyve og det var ikke hans kop te (MSL: 171). At dømme på kvindernes reaktion forekommer analsex at have været en relativt sjælden foreteelse og Walter selv lod også til at nære modstridende følelser for fænomenet (MSL: 1566-1569).

I det hele taget kan man spore en splittelse i Walter, som gennemløber hele værket. Han gjorde oprør mod hele victoriatidens ”hyper-snerperi og ultra-sippethed” (Ashbee 1877: 346, citeret efter Gibson 2001: 42), men han var naturligvis selv præget af sin opdragelse og det var, trods de mange sexpartnere, et ensomt projekt at undersøge seksualitetens kontinent (Marcus 2009: 163; MSL: 884).

Marcus har en fin analyse af, hvilke tabuer Walter har internaliseret: Onani og homoseksualitet (Marcus 2009: 112, 174). De to tabuer er så grundigt indpodede i Walter, at han følte væmmelse ved at onanere og han kom som regel i dårligt humør af at gøre det (MSL: 988). Blot tanken om en episode, hvor han suttede pik på en mand, irriterede ham, hvilket han selv afviste som absurd, da hans filosofi var, at alt samtykkende sex var godt (MSL: 2054). Det var med andre ord ikke omkostningsfrit for ham eller så let endda at føre sit hemmelige liv. Han hjemsogetes til tider af tvivl om rigtigheden af sit forehavende (MSL: 1671). Han oplevede to episoder der mindede meget om hinanden, og skrev at han blev ramt af nervøsitet i et halvt år (MSL: 2058), men de nærmere omstændigheder nævnes ikke. Det er derfor ikke muligt at afgøre, om der her er tale om en depression og om den har rod i hans hemmelige liv. I alle tilfælde øger denne indrømmelse af usikkerhed og tvivl i mine øjne hans troværdighed.

Walters kvindesyn og kvinderne selv

Et gennemgående – og efter min opfattelse – sympatisk træk i værket er Walters positive kvindesyn. Han elskede ikke bare kussen, men også kvinden der fulgte med. Hvilket, som han selv skriver, gør en stor forskel (MSL: 8), han holdt også mere af kvinden *efter* han har knepet dem end *før* (MSL: 818). Kvinder var rigtig nok et tidsfordriv (MSL: 2058), men det gjorde dem ikke mindre værd i hans øjne, da han antog, at kvinderne selv havde lige så stor fornøjelse af sex (MSL: 1381, 1265).

Han lagde vægt på nærheden, fortroligheden og den frigørelse for normale sociale konventioner som sex og efterfølgende post coital samtale kunne medføre (MSL: 812). Dette går igen i indholdsfortegnelsen, hvor der findes indgange som ”Kopulering – dens hellighed og nødvendighed: VIII, 1613.” ”At kneppe – etablerer den fornødne hengivenhed mellem kønnene: I,42; III, 612; IV, 812; IX 1817.” og ”Kærlighed og lyst – er seksuelt identitetske: IX, 1757.” Det ses også i beskrivelserne af elskovsreder. Her sammenlignede han det simple liv, hvor han og hans partner fik tilfredsstillet alle deres behov, med en bryllupsrejse (MSL: 238, 1206). Det får Rosenman til at kalde fremstillingen af mand-kvinde forholdet i *Mit Hemmelige Liv* som værende ”forholdsvis solbeskinnet og egalitært” (Rosenman 2003: 171).

Walters enorme glæde ved at studere kusser bør ikke overskygge det faktum, at han også værdsatte alle andre facetter af kvindelig skønhed (MSL: 899). Walter gjorde sig ingen forestillinger om, hvad det var der fik sexarbejdere til at give ham et knald; det var ganske enkelt penge (MSL: 1395). Som jeg læser Walter, fratog sexarbejdet ikke kvindernes værd, tværtimod:

Da jeg blev rask, druknede jeg mine sorger i kvindeligt selskab, og jeg havde i den periode mange af de kønne luddere, som jeg havde kendt, før jeg rejste fra England. Jeg er i dyb taknemmelighedsgæld til deres klasse, og jeg siger igen, hvad jeg mener at have sagt et andet sted – at de har været min tilflugt i sorgen, en aldrig fejllende lindring i al min elendighed, og de har reddet mig fra at drikke, spille, eller måske endnu værre skæbner. Jeg skal aldrig kaste med sten efter dem, og heller ikke tale nedsættende om eller til dem. De er for en stor del, hvad samfundet har gjort dem til, og samfundet benytter dem, nyder dem og elsker dem endda. Alligevel er det det samme samfund, der fornægter dem, hånligt afviser dem, bander og svovler over dem, endda mens det frekventerer og fornøjer sig med dem. (MHL 1966, VI: 65)

Han blev dog af og til også narret og bedraget af sexarbejdere (MSL: 1350, 1395), men det var mindre episoder der ikke forringede den glæde han følte ved sexarbejderen selskab. Nogle af dem havde han mere eller mindre gratis, da de selv var liderlige på det tidspunkt han traf dem (MSL: 828, 939). Andre kvinders motiver kunne han ikke regne ud. De havde sex med ham – tilmed som den igangsættende part – men gav ham ikke indtryk af at være sexarbejdere (MSL: 796, 1318, 2202).

Striden om den kvindelige lyst

Steven Marcus tager afstand fra værket s beskrivelse af kvindernes lyst, da han ser det som værende blot en maskulin pornografisk fantasi (Marcus 2009: 113, 188). Tanken om at kvinderne *også* kunne have nydt det seksuelle samkvem blot for fornøjelsens skyld, er tilsyneladende meget fjern. Selv i vor tid bliver kvindernes vellyst i *Mit hemmelige liv* altså tolket meget negativt og alene ud fra et mandligt perspektiv (Marcus 2009: 160; Gibson 2001: 193; Gubar: 1989: 48).

Marcus mener, at vi bør skelne nøje mellem fakta og fantasi i beskrivelsen af kvindernes adfærd, da det kunne være en mandlig projicering på et kvindeligt objekt. ”For eksempel kan vi som hovedregel betragte forfatterens beskrivelser af kvinders orgasmer med skepsis – det er et emne som ingen mand er et godt vidne til.” (Marcus 2009: 119) Marcus fortsætter med at skrive, at hvis alle disse kvinder fra alle samfundslag havde så let ved at opnå orgasme, er vi ikke blot tvunget til at revidere vor opfattelse af victoriatiden, men også af den moderne verden (Marcus 2009: 120).

Samtidig med at Marcus anerkender, hvad han kalder den ekstreme autenticitet i beskrivelsen af kvindernes ”klædedragt, snak, idéer, attituder, generelle og specifikke seksuelle adfærdsmønstre” (Marcus 2009: 120), vælger han alligevel at afvise, at kvinderne skulle have nydt det seksuelle samkvem lige så meget som Walter gjorde. Marcus giver ikke meget for de episoder, der skildrede udløsning for begge parter og som antageligvis har været de mest saftige for Walter (MSL: 1041).

Det forekommer åbenbart stadig så usandsynligt, at kvinder skulle finde glæde ved sex (med en fremmed), at forskere vælger en inkonsistent tolkning af værket, frem for at acceptere at også beskrivelserne af kvindelig orgasme kunne være lige så sand og troværdig som skildringerne af hoteller eller togture. Walter var ærlig nok til at inkludere tvivl om, hvorvidt kvinderne også kom (MSL: 1141) og undrede sig over om de forstod

mændenes nydelse (MSL: 1835).

Victoriatidens stereotyp billede af at kvinder ikke føler glæde ved sex har tilsyneladende haft overmåde succes. En hyppigt citeret kilde er urologen William Actons bestseller *Kønsorganernes Funktioner og Sygdomme* fra 1857, som udkom i otte udgaver og fik stor udbredelse i både Storbritannien, USA og Frankrig (Marcus 2009: 12):

Ingen nervøs eller svag ung mand behøver derfor at blive afskrækket fra ægteskab af nogen overdreven forestilling om de pligter, der kræves af ham. Den gifte kvinde har intet ønske om at blive behandlet i lighed med en elskerinde. (Citeret efter Marcus 2009: 31-32)

Citatet anvendes ofte til at understrege victoriatidens sexforskrækkelse og italesættelse af kvinder som blide, asekuelle væsener.

En anden læsning kunne derfor være, at samfundet anerkendte kvinders seksuelle nydelse, men at lysten ikke havde plads indenfor rammerne af et ægteskab. Elskerinder derimod forventede øjensynligt at opnå tilfredsstillelse ved seksuelt samkvem.

En lille, amerikansk undersøgelse fra 1892 af 47 kvinders sexliv, som Annette K. Nielsen refererer til i sin artikel i Weekendavisen fra april 2010, peger på, at de fleste af datidens kvinder nød sex. Mere end 70 % havde oplevet orgasme og 75 % havde sex mindst en gang om ugen (Nielsen 2010). De utallige beskrivelser af kvindelig orgasme i *Mit hemmelige liv* er ganske troværdige og dækker hele spektret af indikatorer lige fra rødmen (MSL: 1412), skriften (MSL: 1317), væskeafgivelse (MSL: 509, 1621, 2116) og muskelsammentrækninger (MSL: 927, 1340, 2262).⁶

Opnåelse af orgasme var, i min tolkning, en væsentlig grund til at Walter kunne have sex med så mange kvinder, selvom der for kvinderne var mange potentielle farer ved et samleje: social udstødelse, tab af ægteskab eller tjenesteplass og dertilhørende økonomisk sikring, uønsket graviditet, kønssygdomme osv. Samlejet lader også til at have kvindernes førsteprioritet, da tabuet omkring masturbation også gjaldt dem (MSL: 1962). En anden faktor var formodentlig også Walters begær og stædighed, der muligvis har smigret og behaget kvinderne.

Sammenfatning

Den omfangsrige, anonyme erotiske selvbiografi *Mit hemmelige liv* fra victoriatidens England har her været læst tekstnært med henblik på at få en fornemmelse af datidens seksuelle praksisser, herunder ikke mindst den kvindelige lyst. Af de mest påfaldende for os i dag kan nævnes det forhold at nøgenhed under seksualakten var forholdsvis sjældent, og det at mange samlejer lod til at finde sted uden for sengen. Og vigtigst af alt: Kvinder opnåede tilsyneladende hyppigt orgasme under samleje. Som tilfredsstillelsesform lader samlejet til at være foretrukket frem for onani, da der herskede et stærkt tabu for både mænd og kvinder vedrørende masturbation. Dette tabu ser jeg som medvirkende til, at hovedpersonen angiveligt formåede at have sex med så mange kvinder.

Denne revurdering af seksualiteten i victoriatiden deles ikke af mange, idet de, der har beskæftiget sig med værket, har bedømt det som værende pornografi (Gubar), ren fiktion (Gibson) eller en troværdig skildring af datidens dagligliv – tilsat pornografiske elementer, nemlig beskrivelserne af kvindernes nydelse (Marcus). Naturligvis er der fiktionselementer i *Mit hemmelige liv*, men det faktum at forfatterens tone er tør og troværdig hele vejen igennem og at alle episoderne har et realistisk præg, mener jeg gør det umuligt og stridende imod værkets indre logik at rubricere lige præcis alle de *kvindelige* orgasmer som opspind. Efter de mange detaljerede og indgående beskrivelser at dømme var en af forfatterens intentioner antageligvis at give den kvindelige seksualitet en stemme. En stemme der til stadighed overhøres.

Noter

- 1 Referencer henviser til *My Secret Life*, Grove Press udgaven fra 1966. Det er en komplet udgave gengivende forfatterens egne stavemåder. Indekset er også fra den oprindelige udgave, men sidehenvisningerne er blevet rettet til pagineringen i genoptrykket. Hemming Olsen har oversat den danske udgave fra 1966, men da min udgave ikke er komplet, inddelingen i bindene ikke svarer til Grove Press-udgaven og de elleve bind på dansk desuden er sværere at fremskaffe end Grove Press-udgaven har jeg valgt at henvise til denne. Dog støtter jeg mig op ad Olsens oversættelser og ordvalg, og har tydeligt markeret dette ved at bruge den danske forkortelse MHL og med romertal angive den danske udgaves nummer på bindet. De tre første bind kan i øvrigt findes på nettet: <http://www.gutenberg.org/etext/30360> (2011-05-09). Ligesom Steven Marcus vil jeg påpege, at enhver reference er én af flere mulige (Marcus 2009: 101).

- 2 For en indgående diskussion af sammentræffene – lige fra Walter og Ashbees lede ved rødhårede, trangen til at klassificere, hvad enten det er erotiske bøger eller kusser, og det at de begge ser ti år yngre ud end de er – se: Gibson 2001: 202.
- 3 http://en.wikipedia.org/wiki/Female_ejaculation (2011-05-09).
- 4 Samme selektion gør sig gældende i Ashbees dagbøger, hvor han nedfælder hvilke personer og teaterstykker han så, men ”skuffende lidt om hans familieliv” som Gibson sukker (Gibson 2001: 63).
- 5 At kneppe har 409 indgange i indholdsfortegnelsen!
- 6 Vel at mærke næsten 100 år inden Master og Johnsons banebrydende videnskabelige arbejde med at klassificere de forskellige stadier af orgasmen.

Litteraturliste

- Anonym (1966 [1888-1894]): *My Secret Life*, volumes I-XI, New York: Grove Press, Inc.
- Anonym (1966 [1888-1894]): *Mit Hemmelige Liv*, oversat af Hemming Olsen, forord af Jørgen Rothenborg: Con Amore.
- Ashbee, H.S. (1887): *Travels in Tunisia. With a Glossary, a Map, a Bibliography, and Fifty Illustrations by Alexander Graham*, London: Dulau and Co.
- Bjerg, Svend (1983): 'Den selvbiografiske genre' i *Selvbiografien*, Viborg: Centrum.
- Clarke, Anna (2008): *Desire – A history of European sexuality*, New York og London: Taylor & Francis Group.
- Gibson, Ian (2001): *The Erotomaniac – The Secret Life of Henry Spencer Ashbee*, London: Faber and Faber.
- Gubar, Susan (1989): *For adult users only – The dilemma of violent pornography*, Indianapolis: Indiana University Press.
- Legman, Gershon (1966): *Introduction to My Secret Life*, New York: Grove Press.
- Marcus, Steven (2009 [1964]): *The other Victorians – A study of Sexuality and Pornography in Mid-Nineteenth-Century England*, New Brunswick and London: Transaction Publishers.
- Nielsen, Annette K.: 'Ret frydefuld' i *Weekendavisen* den 29.4.2010.
- Rosenman, Ellen Bayuk (2003): *Unauthorized pleasures – Accounts of Victorian erotic experience*, Ithaca & London: Cornell University Press.

